

אדם זר דפק

בעל הבית

מה. היתה לי הרגשה אימה, שאיבדתי משהו יקר. רק כשהתקבלנו אצל גבי, נרגעתי."

איך אפשר

לשכוח



את ביתה הנוכחי ביפו רכשה גבי אחרי מלחמת ששת הימים, כשבאה לחופ"ש-תמולדת מגרמניה, שם למדה צורפות. הבית היה אז חורבה. כמה קירות היה צריך פשוט לבנות מחדש, נזכרת היא. מרווחת כתבת, "העולם הזה" יונית מנור, שהשתתפה בפגיי שזה הזכאה ברמאללה:

"לשכוח את יפוי? תוהה מלכי כפרי מלק בחצי חייו. 2000 שנה לא הספיקו לכם כדי לשכוח את ארצכם — וממני אתם רוצים שאשכח את ביתי ב-25 שנה?"

בחנות, במרכז העיר, עמוסים המדפיס סוודרים בשקיות ניילון, תיקי פלסטיק, גרבי נשים. בחוף מתחלף הגשם ברשימת חורפית. רמאללה של יום שבת היא עיר של יום חול.

מלכי ניצב בפתח חנותו, ידיו בכיסיו מכנסיו, מבטו סוקר את העוברים ושבים. גבר גבוה, שחרחר, מטופח.



"בית זה הוא שלנו!"



השעה היתה שמונה שלושים בבוקר, כאשר הזר דפק בדלת. גבריאלה מרבך ידעה מייד כי הוא זר: כל החברים שלי יודעים שבשעות כאלה אני עוד במיטה. התחייכה השבוע, כאשר שיחורה את הפגישה הרשמית בין אויבים בכוח. שהפכו לידידים בפועל. זה היה ביום ראשון באמצע אוגוסט. שנה שעברה. שאלתי מי זה. קול של גבר ענה לי באנגלית, שהוא מבקש לדבר איתי. פתחתי חריץ בדלת. לא הייתי לבד. שה. בחוף עמד גבר כבן ארבעים שנראה כערבי, אבל היה לבוש חליפה אירופאית אלגנטית. על המדרגות עמדו עוד כמה אנשים, והציצו לעברי בסקרנות. שאלתי אותו כמה אני יכולה לעזור לו. באדיבות רבה הסביר לי שבא לביי קורקייץ מרבתי-עמון, אל אחותו הנשואה. ברמאללה — ושהצעדים הראשונים שלו היו לבית הזה, שבו גר לפני 1948. הוא שאל אם הוא יוכל לראות את הבית מבפנים.

זה בא לי כמו הלם. כמעט לא יכולתי לדבר מרוב תדהמה. טוב, בסדר, גיט גמתי, וביקשתי שיבואו בעוד חצי שעה, כדי שאוכל לסדר את הדירה ולקבל אותם כמו שצריך."

„את לא

אשמה בגורלנו"



הם באו שוב, כעבור שעה. ברגע הראשון היתה מבוכה כללית. היתה לי הרגשה של חוסר-אונים. אף אחד לא ידע מה להגיד, נזכרה גבי. "האיש שדיבר איתי ליד הדלת הציג את עצמו כאנונימי, אך סכה, ואת השלושה שאיתו כאחותו. בעלה, וחבר שלהם."

שלושת האורחים הסתובבו קצת בדיי, והתנצלו ללא הרף אל שהם מפריעים. סכה חזר והרגיע את גבי, ציין שאין להם כל טענות אליה באופן אישי. האווירה השתחררה. את לא אשמה בגורל של אנשים כמונו, אמר סכה. האורחים צילמו את הבית, שאלו הרבה על הסביבה — מה נחרב, מה נשאר, סיפרה גבי: "כשהלכו, אחרי שעה בערך, נשאר אצלי הרושם שהם אנשים אינטימיים. פתוחים לדברים, מעוררים, לפחות בחלקם, בעולם הגדול. לכן גם קיבלתי את ההזמנה שלהם לבקר אצלם."

ידידות חדשה

מלכי ואשתו פתחייה מארחים את גבי בחדר-האורחים של ביתם המפואר ברמאללה. הפגישה הראשונה היתה עדיין מביכה

צהריים של לפחות 15 מנות ראשונות. נמנענו מדבר על פוליטיקה. אחרי הארוחה, כשהוויסקי נשפך לכוסות, והתנור להט, התוודתה פתחייה, אשתו מלאת-הגוף ועדינית-הפנים של בעל-הבית: "כשהגענו ליפו בפעם הראשונה, נשמתי לרווחה. כמו אדם שסוף-סוף, אחרי כל-כך הרבה שנים, חזר הביתה. לא יכולתי להכות יותר. רצייתי לרוץ פנימה. אבל בדירה הראשונה, מול הבית של גבי, לא רצו להכניס אותנו. הייתי המור

כן, זה היה המשכה המפתיע של הפגישה המביכה, המעיקה. בין אדם הניצב בפני זרים היושבים בביתו, בעוד הוא פליט בארץ אחרת — לבין אדם הניצב לפתע נוכח בעליו של הבית, שבו הוא מתגורר בתום-לב. גבריאלה (29), צורפת-כשיטים במקצועה, היתה נבוכה לקראת הפגישה המור, זרה, אך לא היססה אף רגע: "נסעתי לרמאללה עם זוג ידידים קנדיים. קבלתי הפנים היתה ממש מפוארת. עם ארוחת

קצת, לאוייבי-בכוח שהחליטו להיות ידידים. השנייה, חמה יותר, בתמונה למעלה: גבי בפתח ביתה היפואי — שהיה ביתה של פתחייה. גבי הכרה לחמישים שנה את הבית, כשהוא הרוס לחלוטין.

"אהלן, אמרה גבי את כל מה שהיא יודעת בערבית. "גבי, התחייך בלבביות ולחץ את ידה. "אהלן וטהלן." כמה דקות אחרי זה, בתוך החנות, השי תררה שתיקה של מבוכה. אבל די היה במתורגמן ובספלי הקפה המסורתיים, כדי להפשיר את האווירה ולהוליד שיחה גלוויה וידידותית. "אשתי ובתי היו כמה פעמים אצלך, ולא היית בבית," אמר מלכי לגבי. הוא